

Dopravní a přepravní právo

Mezinárodní dopravní právo

Filip Křepelka

1. Lekce

Koncept kursu, limity kursu, předmět zkoumání: doprava a přeprava

Propojení předmětů

- Dopravní a přepravní právo (B) – povinný
- Mezinárodní dopravní právo (M) – povinně volitelný.
- Souvislosti s jinými předměty: občanské právo, správní právo, mezinárodní právo
- Stejně zakončení: závěrečná práce a debata o ní. Znamky versus zápočet.

Koncepce předmětu

- Typicky jednotlivé druhy dopravy a regulace pro ně: silniční, železniční, letecká, námořní, říční, kombinovaná
- Možné jednotlivé předměty zaměřené na tyto druhy dopravy.
- Pozornost by samozřejmě měla být rozložená podle významu jednotlivých druhů dopravy pro Česko, včetně jeho mezinárodního zakotvení.
- V těchto dvou předmětech nikoli: budou se probírat jednotlivé právní instituty.

Povaha právní regulace

- Podrobná právní regulace.
- Vnitrostátní právní předpisy – zákony a podzákoné předpisy - a mezinárodní smlouvy jako základní pramen.
- Desítky a stovky stran.
- Judikatura a administrativní praxe samozřejmě také existuje.
- Nicméně má smysl se jí zabývat až po porozumění právního rámce vyjádřeného v právních předpisech.
- Žádné zásadní precedenty v moderní době.

Limity vyplývající z rozsahu kursu

- Popisné učebnice
- Absence komentářů k některým jednotlivým zákonům, o mezinárodních smlouvách a sekundárním právu EU ani nemluvě.
- Vypočítávání pravidel by bylo nesmyslné.
- Problematický by byl jen přehled.

Odbornost v dopravním a přepravním právu

- Angažmá specialistů:
- Nikoli advokáti a soudci, nebo jen specializovaní z nich.
- Nýbrž specializovaní právníci: podnikoví, instituční, úředníci.
- Profesionálové příslušné dopravy.
- Řidiči, piloti, technici, posádky, administrativní podpora.
- Ekonomové, manažeři.

Rozlišení nákladní / osobní doprava v. přeprava

- Nákladní doprava / Osobní doprava: základní rozlišení, odrážející se v podobě dopravních prostředků.
- Doprava: pohyb dopravního prostředku po jeho cestách a v jeho prostorech.
- Slouží pochopitelně uspokojení vlastní přepravní potřeby.
- Přeprava: pro někoho, zakázka, smluvní vztah.
- Souvislosti: koupě-prodej, nájem zboží.
- Mobilita osob v rámci poskytování služeb (cestovní ruch, zájezd),

Národní versus mezinárodní

- Uvnitř jednotlivých států.
- Versus překračování hranic.
- Není totožné s vzdáleností, trváním, opakovaností, cenou.
- Regulace mobility uvnitř států a mezi státy.
- Souvislosti: migrační/pasové právo (regulace pohybu osob), celní právo (regulace pohybu zboží), právo státních hranic.

Původ a vývoj dopravy, technologie dopravy

- Jednotlivé druhy dopravy a jejich vývoj.
- Cestná doprava: pěší, koňmo, vozy
- Silniční doprava
- Říční doprava a námořní doprava
- Železniční doprava
- Letecká doprava
- Vývoj jednotlivých technologií:
 - - pohon, motorizace, energetická potřeba

Hospodářský, společenský, politický, environmentální význam

- Výměna zboží – vnitrostátní a mezinárodní obchod na různé vzdálenosti.
- Možnost cestování za různými účely.
- Důležitost pro vytvoření, obranu, udržení států.
- Dopravní rizika a problémy.
- Doprava jako hospodářské odvětví mající škodlivé dopady na životní prostředí: jak lokální, tak regionální.
- Tedy veřejný zájem na dopravě / nebo naopak na jejím potlačení.
- Dopravní politika

Záležitosti v předmětech neprobírané

- Kosmické lety a užívání vesmíru.
- Pošta a její právo: je specifický druh přepravy.
- Telekomunikace: nahrazuje dopravu, ale také umožňuje moderní dopravu či usnadňuje její provádění.
- Ovšem souvislosti, propojení jevů a tedy též práv.